2. Клеймер А. Я. Вибрационный массаж при заболеваниях нервной системы. – Томск.: Изд-во Томск ун-та, 1988-296 с.

3. Куничев Л. А. Лечебный массаж. Практическое руководство. – Киев: Вища школа, 1984-280 с.

4. Мухін В. М. Фізична реабілітація. – Київ: Олімпійська література. 2000-415 с.

5. Таршинов И. В., Таршинова Л. А., Зайцев В. Д. Использование метода обьемного пневмопрессинга на аппаратном комплексе «Биорегулятор» в спортивной медицине // Інформаційна та негентропійна терапія. – К., 2003. - № 1, - С, 109-110.

А.Л. ВАСИЛЬЧУК

ЕНІОАНАТОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕЛЮСТКА ЧАКРИ

(Еніоанатомія чакр)

Вперше у світі дається еніоанатомічна характеристика чакр

Впервые в мире представлена эниоанатомическая характеристика чакр

For the first time in the world enioanatomic characteristics of chakras is introduced

Актуальність. Все, що людство знає про чакри, у своїй більшості не відповідає їхній анатомії, не пояснює суті чакр і не формує правильне уявлення про чакри. Аналіз світової літератури вказує на те, що сьогодні є невідомою анатомія, функціональна анатомія і еніоанатомія чакр, відсутні класифікації чакр, їх макро-, мікро- і субультраструктура. Велика кількість наукової і популярної літератури присвячена чакрам, але в ній надзвичайно мало, або в переважній більшості, відсутня анатомічна інформація. Наслідком цього є віковічні помилкові уявлення про чакри, їх кількість, кольори, ротації, відкритість та закритість, структурно-функціональні стани, режими функціонування, активність і пасивність, автономне та інтегральне функціонування, функціональні можливості, їх значення для виховання, навчання, розвитку, вдосконалення, тренування, лікування, регенерації, реабілітації людини і багато іншого. Помилкові уявлення закладені не тільки в технології розвитку чакр, але і технології псі-феноменального і духовного розвитку людини посередництвом чакр. Історично склалося так, що людство не знаючи анатомії чакр, багато говорить і пише про чакри, прагне їх розвивати і використовувати у практичних процесах виховання, навчання, розвитку, тренування, лікування і цілительства. Парадоксальним, незвичним і цікавим є те, що незважаючи на незнання анатомії чакр, їх практичне використання має в окремих випадках позитивні результати. Виходячи з цього, можна стверджувати, що початкові та елементарні анатомічні знання чакр приносять позитивне практичне значення. Яких можна досягнути результатів і, як можуть бути розширені межі практичних сфер застосування чакр, коли буде вивчена їх анатомія, функціональна анатомія і еніоанатомія, сьогодні можна тільки здогадуватися. Важливість, актуальність, анатомічна необізнаність і необґрунтованість даної проблеми обумовили анатомічні дослідження чакр. Результати багаторічних досліджень даємо в серії статей – «Еніоанатомічна характеристика чакр», які допоможуть сформувати правильне уявлення про топографію, форму, будову, структуру, внутрішню архітектоніку, структурно-функціональні стани, режими функціонування чакрових пелюсток, чакрових конусів, чакр в цілому, функції, функціональні можливості, значення у всіх аспектах і сферах людського життя.

Чакри – це порожнисті, телескопічно розміщені 181-но конусові структури зовнішніх відділів тонкоматеріальних тіл (ТМТ, *мал. 1).* Вони складаються з інформаційно-енергетичних матерій червоного, оранжевого, жовтого, зеленого, блакитного, бірюзового, синього, бузкового, фіолетового, рожевого, білого і золотого діапазонів електромагнітного спектра людського, земного, космічного, духовного, душевного і божественного походження з минулого і теперішнього часу. **Найелементарнішими одиницями інформаційно-енергетичних матерій чакр є мікрочастки. Інформаційно-енергетичні матерії формуються і структуруються пелюсткоподібно** *(мал. 2, 3).* **Елементарною структурно-функціональною одиницею пелюстка є пелюстковий інформаційно-енергетичний мікроканал. Сукупність і з'єднання всіх пелюсткових інформаційно-енергетичних мікроканалів утворюють пелюсток, що є автономною формоструктурою чакри. Пелюстки, які розміщуються по колу і зібрані в кошик, утворюють сегментні чакрові конуси, а ті, що формуються в конус – утворюють монолітні чакрові конуси** *(мал. 4, 8–10).* **Чакровий конус є завершеним макроструктурно-функціональним цілим конкретного діапазону електромагнітного спектра чакри, через який здійснюються інформаційно-енергетичні**

взаємообміни з різними інформаційно-енергетичними полями. Чакри мають стільки конусів, скільки є ТМТ. До цілісної структури чакри входять 181 конусів, розміщених телескопічно *(мал. 1, показані тільки основні чакрові конуси).* **Скільки в чакрі конусів, стільки в ній представлено інформаційно-енергетичних рівнів буття. Сукупність усіх пелюстків, конусів, оболонок і їх з'єднань створює цілісну формоструктуру чакри.**

Пелюстки як автономні структурно-функціональні утворення чакрового конуса і чакри в цілому за формою можуть бути овальні, овально-круглі, кульові *(мал. 2, 3, 6).* **Кульова форма пелюстка універсальна і свідчить про досконалий і найвищий структурно-функціональний розвиток пелюстка.** Незалежно від форми, кожний пелюсток має три частини: **основу, тіло і черешок, та покритий біоплазматичною інформаційно-енергетичною оболонкою** *(мал. 2).* **В середині пелюстка розміщені порожнина, інформаційно-енергетичні мікроканали та індивідуальна специфічно-універсальна інформаційно-енергетична біоплазма відповідного діапазону електромагнітного спектра.** Основа пелюстка є дистальною частиною пелюстка і орієнтована зовнішньо, тіло пелюстка – середньою частиною, а черешок – проксимальною частиною і орієнтований внутрішньо відносно ТМТ. Основа пелюстків заокруглена, і їх сукупність утворює основу чакрового конуса *(мал. 7, 8–10).* Сукупність тіл пелюстків утворює порожнисте тіло конуса, а черешків – вершину чакрового конуса *(мал. 9–10).*

Основа пелюстка – це сукупність проксимальних кінців пелюсткових інформаційно-енергетичних мікроканалів, які утворюють периферичний край основи і становлять складові частини оболонки пелюстка *(мал. 2).*

Тіло пелюстка – це середня його частина, найбільш розширена. У ділянці тіла пелюсткові мікроканали численно розгалужуються на ультраканали і субультраканали. Анастомозними з'єднаннями субультраканали утворюють внутрішньопелюсткову сітку субультраканалів. У внутрішньо пелюстковій сітці

субультраканалів і всередині пелюстка, між його мікроканалами, знаходиться індивідуальна специфічно-універсальна інформаційно-енергетична біоплазма.

Черешок пелюстка – це сукупність усіх пелюсткових інформаційно-енергетичних мікроканалів і їх з'єднань, що відходять від пелюстка. Черешки переважно циліндричної або овальної форми. **Проксимальні (локалізовані в пелюстку) кінці пелюсткових інформаційно-енергетичних мікроканалів починаються «сліпо» в пелюстку.** Вони вкриті пелюстковою інформаційно-енергетичною оболонкою. Одні проксимальні кінці зорієнтовані у внутрішнє інформаційно-енергетичне середовище пелюстка, другі – у зовнішнє інформаційно-енергетичне середовище, а треті зорієнтовані в інформаційно-енергетичне середовище порожнини тіла чакрового конуса. Дистальні (віддалені від пелюстка) кінці пелюсткових інформаційно-енергетичних мікроканалів розгалужуються на ультраканали і субультраканали або закінчуються «сліпо» внутрішньо на оболонках структур ТМТ. Ультраканали і субультраканали можуть закінчуватися «сліпо», але переважна їх більшість бере участь у будові сіток субультраканалів. Пелюсткові інформаційно-енергетичні мікроканали забезпечують інформаційно-енергетичні взаємозв'язки і взаємообміни між пелюстком і відповідними структурами ТМТ. Кількість мікроканалів і форма пелюстка обумовлюють його обсяг, кількість інформаційно-енергетичних матерій, який пелюсток може вміщувати в собі і пропустити за одиницю часу, а також функціональні можливості пелюстка, чакрового конуса і чакри в цілому. Кількість пелюсткових інформаційно-енергетичних мікроканалів у черешках обумовлюється формою, розмірами і внутрішньою архітектонікою пелюстка, особливо його тіла.

Пелюстки окремо взятого сегментарного конуса будь-якої чакри мають приблизно однакову форму, будову і структурно-функціональну архітектоніку, але відрізняються один від одного внутрішньою архітектонікою, кількістю пелюсткових мікроканалів, схемою їх розміщення і з'єднання з різними структурами ТМТ, різним співвідношенням інформацій, мікрочасток, енергій і світла в інформаційно-енергетичних біоплазмах *(мал. 8–10).* Тому вони можуть бути відмінними за інформаційно-енергетичним значенням, впливом і забезпеченням різних структур та функціональних проявів фізичного тіла і ТМТ. Різні кола одного чакрового конуса мають пелюстки однакової щільності і одного кольору. Чакрові конуси однієї чакри мають пелюстки різної щільності і різного кольору. Пелюстки одного чакрового конуса побудовані інформаційно-енергетичною матерією одного діапазону електромагнітного спектра і мають один колір. Пелюсток є автономною структурно-функціональною одиницею сегментарних чакрових конусів. **У багатопелюсткових чакрових конусах окремі пелюстки і сукупності пелюстків одного конуса можуть бути пасивні або функціонально активні.**

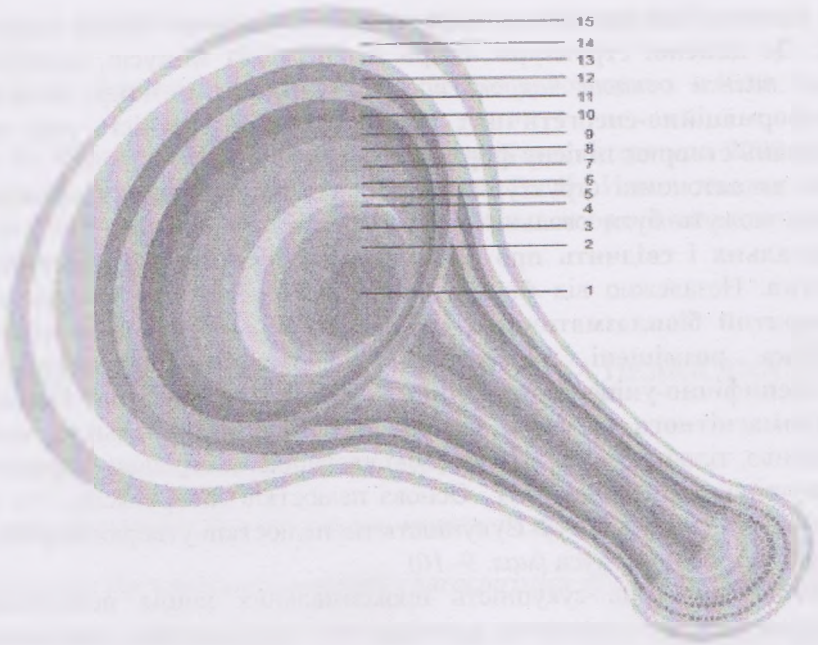

Мал. 1. **Основна чакра (без оболонок, з горизонтальним розрізом вершини):**
1 – внутрішній – червоний конус; 2 – проміжний – світлосяючий червоний конус; 3 – проміжний – оранжевий конус; 4 – проміжний – світлосяючий оранжевий конус; 5 – проміжний – жовтий конус; 6 – проміжний – зелений конус; 7 – проміжний – світлосяючий зелений конус; 8 – проміжний – блакитний конус; 9 – проміжний – бірюзовий конус; 10 – проміжний – синій конус; 11 – проміжний – бузковий конус; 12 – проміжний – фіолетовий конус; 13 – проміжний – рожевий конус; 14 – проміжний – білий конус; 15 – зовнішній – золотий конус.

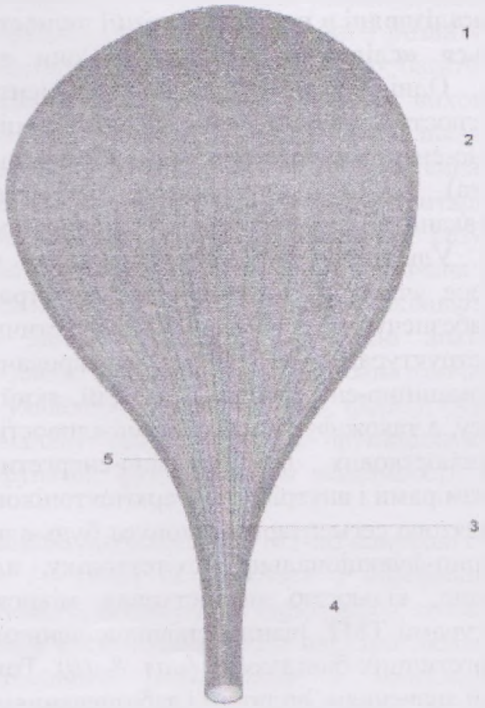

Мал. 2. **Чакровий пелюсток:**
1 – основа; 2 – тіло; 3 – черешок; 4 – мікроканали; 5 – оболонка.

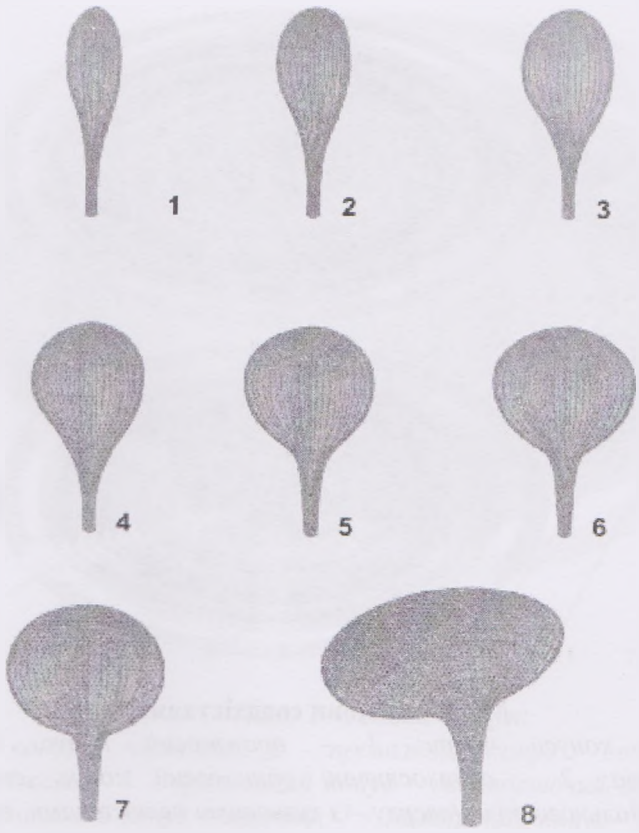

Мал. 3. **Пелюстки:**
1–3 – овальної форми; 4–6 – овально-круглої форми; 7 – 8 – кульової форми.

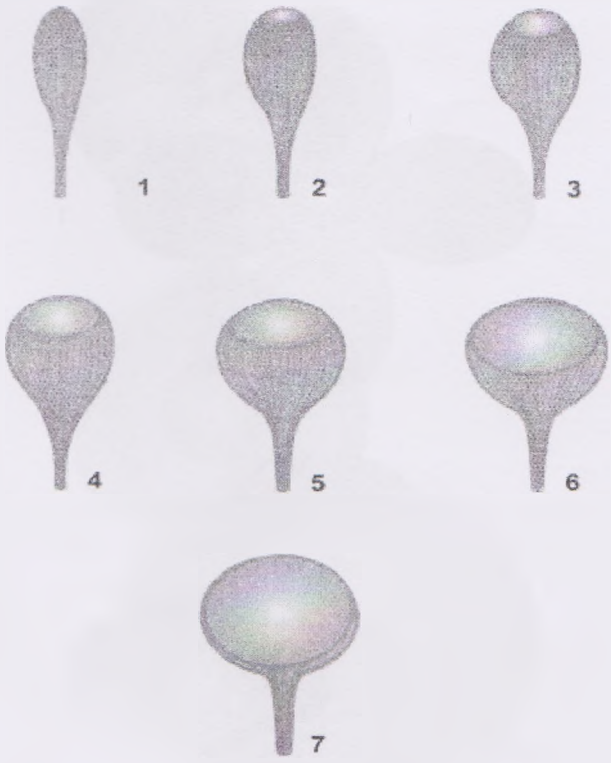

Мал. 4. **Формування пелюстка у чакровий конус:**
1 – пелюсток; 2–7 – конуси різної форми.

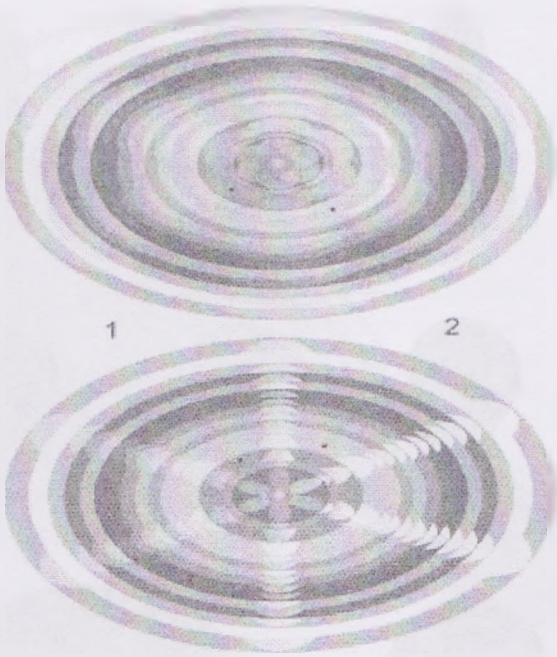

Мал. 5. **Основи свадхістхани чакри:**

1–2 – основні конуси чакри: 1 – оранжевий конус, структура оранжевого тонкоматеріального тіла; 2 – світлосяючий оранжевий конус, структура світлосяючого оранжевого тонкоматеріального тіла (вверху – з кульовими пелюстками, внизу – з овально-круглими пелюстками).

Мал. 6. **Різновидності основи основного конуса свадхістхани чакри:**

1 – основа з овальними пелюстками; 2 – основа з кульовими пелюстками; 3 – основа з овально-круглими пелюстками.

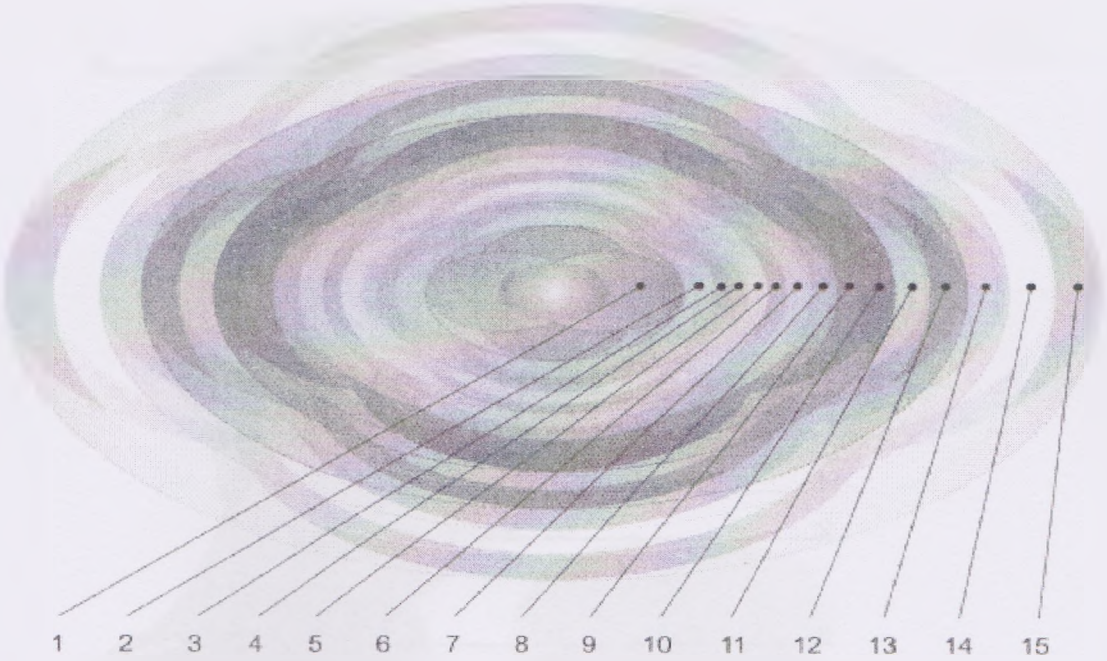

Мал. 7. **Основа чакри:**

1 – внутрішній конус – червоний; 2 – проміжний конус – світлосяючий червоний; 3 – проміжний конус – оранжевий; 4 – проміжний конус – світлосяючий оранжевий; 5 – проміжний конус – жовтий; 6 – проміжний конус – зелений; 7 – проміжний конус – світлосяючий зелений; 8 – проміжний конус – блакитний; 9 – проміжний конус – бірюзовий; 10– проміжний конус – синій; 11 – проміжний конус – бузковий; 12 – проміжний конус – фіолетовий; 13 – проміжний конус – рожевий; 14 – проміжний конус – білий; 15 – зовнішній конус – золотий.

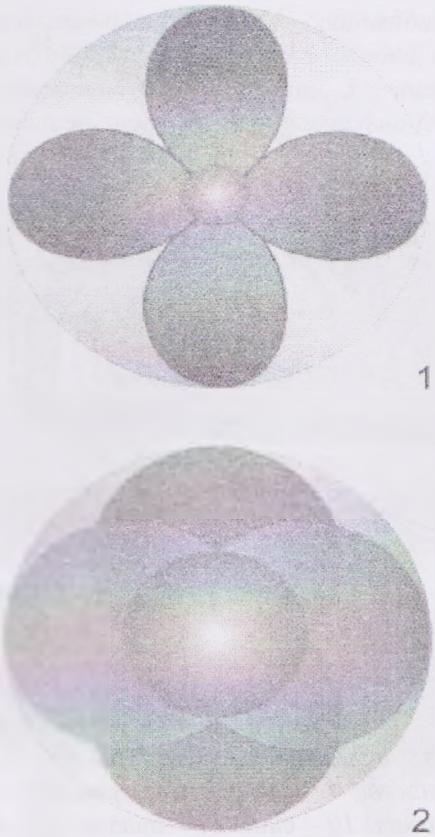

Мал. 8. **Різновидності основи основного конуса муладхари чакри:**

1 – основа з овально-круглими пелюстками; 2 – основа з кульовими пелюстками.

Мал. 9. **Структура основної чакри:**
1 – основи чакрових конусів; 2 – тіло; 3 – вершина; 4 – оболонка; 5 – чакрові мікроканали.

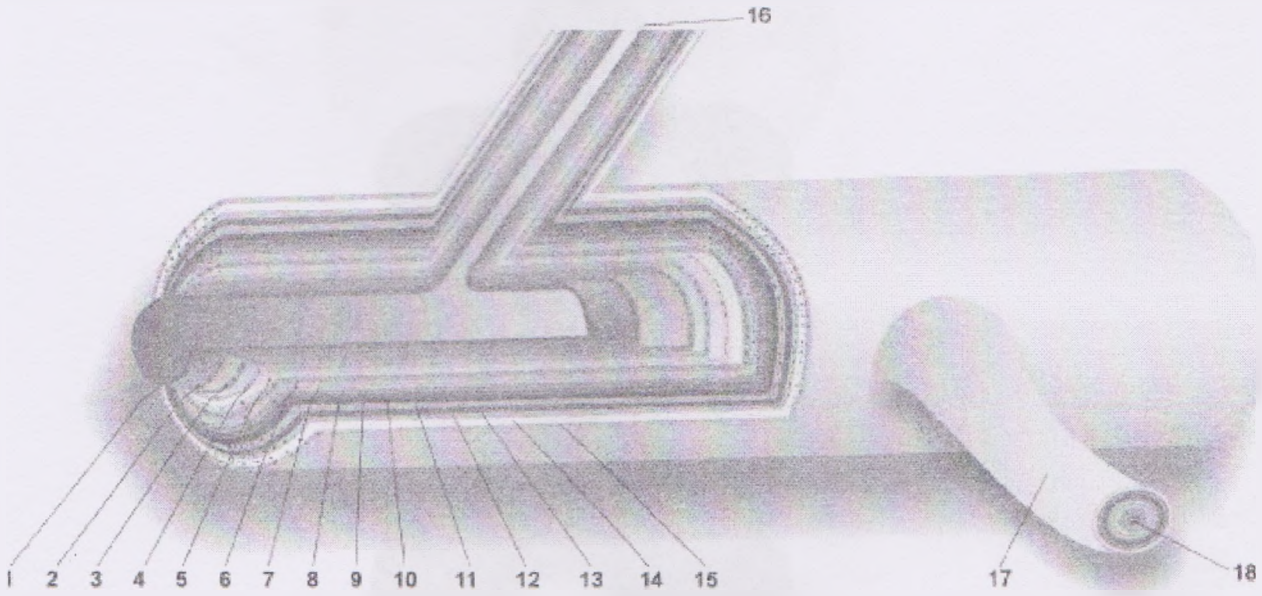

Мал. 10. Вершина чакри:
1 – Внутрішній шар мікроканалів – червоний; 2–14 – проміжні шари мікроканалів: 2 – світлосяючі червоні; 3 – оранжеві; 4 – світлосяючі оранжеві; 5 – жовті; 6 – зелені; 7 – світлосяючі зелені; 8 – блакитні; 9 – бірюзові; 10 – сині; 11 – бузкові; 12 – фіолетові; 13 – рожеві; 14 – білі; 15 – зовнішній шар мікроканалів – золотий; 16 – відгалуження вершин чакри; 17 – оболонка сукупності вхідних мікроканалів до вершин чакри; 18 – мікроканали.

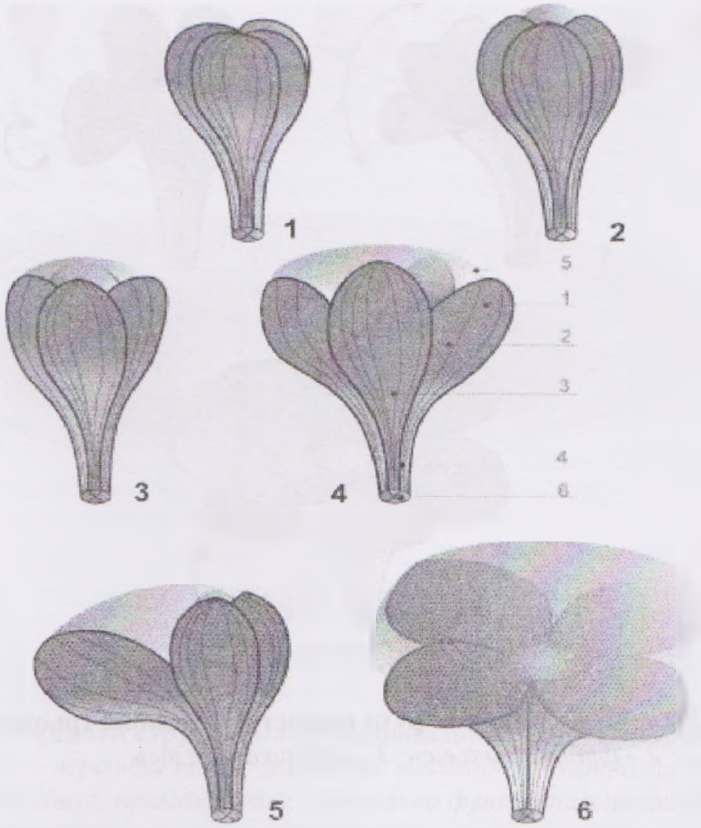

Мал. 11. **Структурно-функціональні стани основи чакри:**

1 – закрита основа чакри. функціонально пасивний стан чакри; 2 – привідкрита основа чакри, перехід до мінімальної функціональної активності чакри; 3 – основа чакри відкрита на 25%, оптимально понижена функціональна активність чакри; 4 – напіввідкрита (40–50%) основа чакри. оптимально підвищена функціональна активність чакри: 4.1 – основа; 4.2 – тіло; 4.3 – вершина; 4.4 – мікроканали; 4.5 – оболонка; 4.6 – поперечний розріз вершини; 5 – частково відкрита основа чакри. високоспецифічна функціональна активність чакри; 6 – максимально (100%) відкрита основа чакри. максимальна функціональна активність чакри.

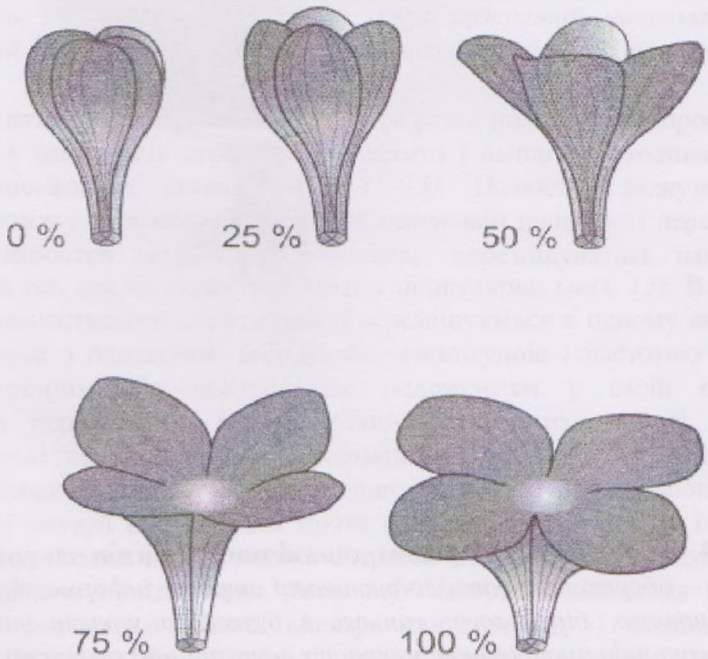

Мал. 12. **Міри відкритості основи чакрового конуса**

БІБЛІОТЕКА
ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ

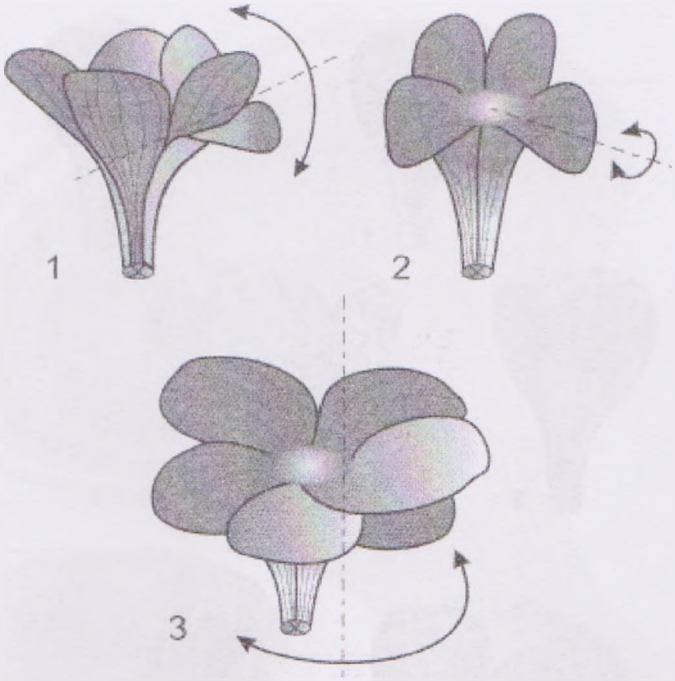

Мал. 13. **Коливальні рухи пелюстків навколо трьох осей:**
1 – сагітальна вісь; 2 – фронтальна вісь; 3 – вертикальна вісь.

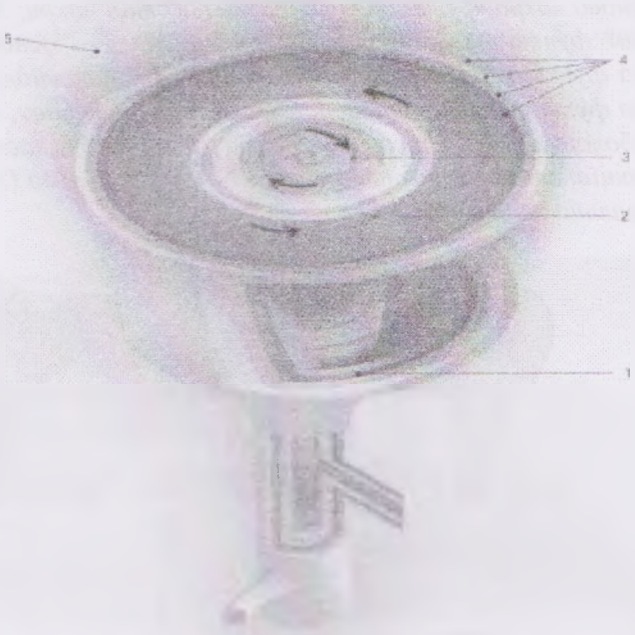

Мал. 14. **Співвідношення різних динамічних режимів чакрових конусів чакри:**
1 – чакра; 2 – обертання проти годинникової стрілки інформаційно-енергетичних матерій над основами блакитного, бірюзового, синього і бузкового конусів чакри; 3 – обертання за годинниковою стрілкою інформаційно-енергетичних матерій над оранжевими і червоними конусами чакри; 4 – надзвичайно інтенсивні одночасні процеси поглинання і виділення інформаційно-енергетичних матерій відкритими основами фіолетового, рожевого, білого і золотого конусів чакри; 5 – інформаційно-енергетичне поле зовнішнього середовища.

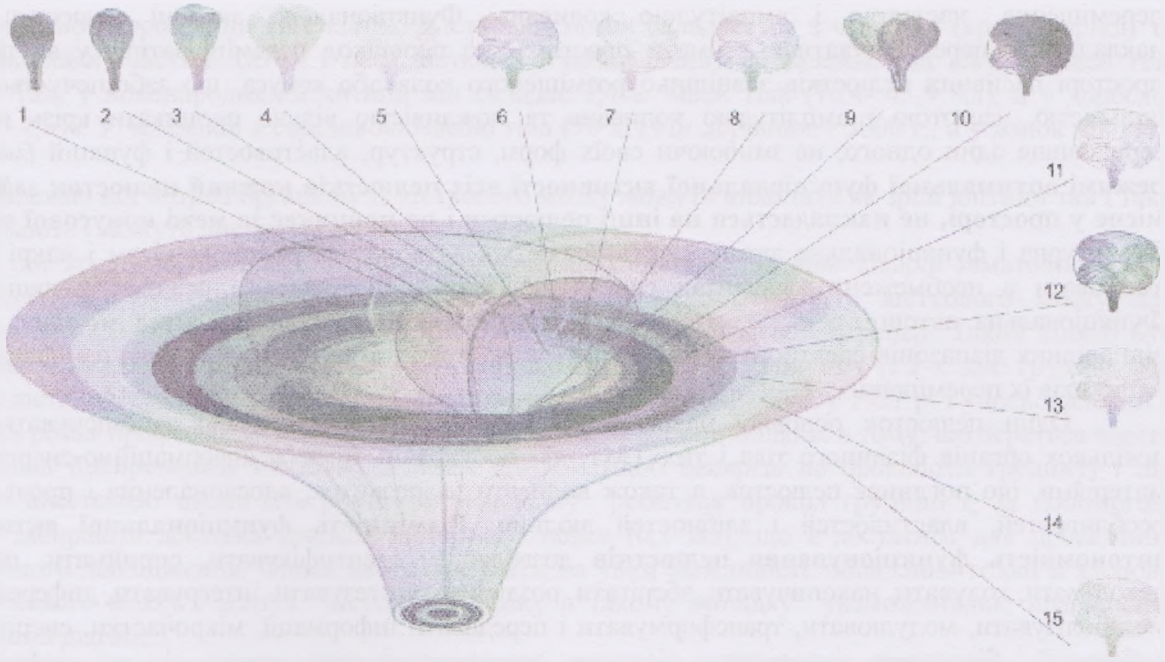

Мал. 15. **Варіанти структурно-функціональних станів чакрових конусів чакри:**
1 – внутрішній – червоний конус, закритий, пасивно-функціональний стан; 2 – проміжний – світлосяючий червоний конус, привідкритий, мінімальна функціональна активність; 3 – проміжний – оранжевий конус, відкритий на 25%, оптимально знижена функціональна активність; 4 – проміжний – світлосяючий оранжевий конус, напіввідкритий, оптимально підвищена функціональна активність; 5 – проміжний – жовтий конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 6 – проміжний – зелений конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 7 – проміжний – світлосяючий зелений конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 8 – проміжний – блакитний конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 9 – проміжний – бірюзовий конус, частково відкритий, високоспецифічна функціональна активність; 10 – проміжний – синій конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 11 – проміжний – бузковий конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 12 – проміжний – фіолетовий конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 13 – проміжний – рожевий конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 14 – проміжний – білий конус, відкритий, максимальна функціональна активність; 15 – зовнішній – золотий конус, відкритий, максимальна функціональна активність.

Функціонально активні пелюстки можуть мати різне положення у просторі відносно один одного, суттєву різницю у швидкості переміщень, частоти і амплітуди коливань та перебувати в різних структурно-функціональних станах *(мал. 11–13)*. Пелюстки можуть розміщуватися і функціонувати при однаковому положенні у просторі, однаковій швидкості переміщень, амплітуді і частоті коливань. Усі пелюстки можуть, коливаючись, переміщуватись навколо фронтальної, сагітальної і вертикальної осі, але не можуть рухатися циркулярно *(мал. 13)*. В нормі всі пелюстки одного чакрового багатопелюсткового конуса чакри переміщуються в одному напрямку – відкриття або закриття основи конуса з однаковою швидкістю, амплітудою і частотою коливальних рухів, лівостороннім, правостороннім або нейтральним положенням у своїй площині, що буде обумовлювати напрямок переміщення інформаційно-енергетичних матерій *(мал. 11–14)*. При лівосторонньому положенні всіх пелюстків інформаційно-енергетичні матерії обертаються біля основи конуса за годинниковою стрілкою з їх поглинанням, при правосторонньому положенні – інформаційно-енергетичні матерії обертаються проти годинникової стрілки з їх виділенням, а при нейтральному положенні пелюстків інформаційно-енергетичні матерії переміщуються прямолінійно, з одночасним їх поглинанням і виділенням *(мал. 14)*. Частота і амплітуда коливань пелюстків визначатимуть діапазон електромагнітного спектра поглинаємих і виділених інформаційно-енергетичних матерій. Швидкість переміщення і зміни напрямку коливальних рухів пелюстків визначає час зміни функціональних режимів чакрового конуса чакри. Пелюстки можуть перебувати у протилежних функціональних станах: одні – функціонально активні, а інші – функціонально пасивні. Окремі сукупності пелюстків можуть суттєво відрізнятися кутовим положенням, швидкістю

переміщення, частотою і амплітудою коливань. Функціонально активні пелюстки можуть накладатися, перехрещуватися, займати простір і без перешкод переміщуватися у внутрішньому просторі пасивних пелюстків зовнішньо розміщеного кола або конуса, що забезпечується різною щільністю, частотою і амплітудою коливань та можливістю вільно проникати крізь внутрішнє середовище один одного, не змінюючи своїх форм, структур, властивостей і функцій *(мал. 15)*. **В режимі оптимальної функціональної активності всіх пелюстків кожний пелюсток займає своє місце у просторі, не накладається на інші пелюстки і не проникає за межі конусової оболонки**. Структурна і функціональна автономність пелюстків дозволяє чакровим конусам і чакрі в цілому змінювати в необмежених варіантах свої функціональні активності і режими функціонування. Функціональна автономність пелюстків багатопелюсткового чакрового конуса можлива в межах відповідних діапазонів електромагнітного спектра, частоти і амплітуди коливань, швидкості і зміни напрямків їх переміщень.

Один пелюсток основної чакри може інформаційно-енергетично забезпечувати функції декількох органів фізичного тіла і тих ТМТ, які побудовані тими ж інформаційно-енергетичними матеріями, що поглинає пелюсток, а також впливати на розвиток, вдосконалення і прояв окремих особливостей, властивостей і здібностей людини. **Відмінність функціональної активності і автономність функціонування пелюстків** дозволяє їм ідентифікувати, сприймати, поглинати, декодувати, кодувати, накопичувати, зберігати, розділяти, синтезувати, інтегрувати, диференціювати, метаболізувати, модулювати, трансформувати і передавати інформації, мікрочастки, енергії, світло, субстанції і біоплазми відповідного діапазону електромагнітного спектра від усіх інформаційно-енергетичних полів зовнішнього середовища потрібних об'ємів з необхідною інтенсивністю *(мал. 11, 15)*.

Функціонально пасивні пелюстки займають у просторі однакове положення, щільно прилягають периферичними краями тіл і основ один до одного, максимально зменшуючи діаметр основи конуса до мінімально можливого, не переміщуються, не коливаються і не вібрують, але зберігають на мінімально допустимих рівнях усі свої функції. Абсолютної функціональної пасивності пелюстків не буває. При пасивному функціональному стані всіх пелюстків чакрового конуса його форма нагадує закритий пуп'янок *(мал. 11.1, 12.1)*.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильчук А. Л. Функціональна анатомія чакр. - Львів.: Каменяр, 2003. – 208 с. + 22 іл.

2. Васильчук А. Л. Атлас функціональної анатомії тонкоматеріальних тіл людини.– Львів.: „Каменяр". 2003. – 648 с. з іл.

3. Васильчук А. Л. Розвиток чакр у пренатальному та постнатальному періодах онтогенезу людини // Здоровий спосіб життя: Зб. наук. ст. Вип. 7. - Львів, 2005, С. 18-24.

4. Vasiľčuk Anatolij. Enioanatomie jemnohmotných těl člověka. – Skalica: Elena Mikušová MM, 2009. – 1 144 s.: il.

П.В. ГРИЗА, О. І. ШЕВЧУК

КІСТКОВИЙ МОЗОК - ФАБРИКА КРОВІ

Стаття присвячена функціонуванню кісткового мозку як джерела клітин крові.

Статья посвящена функционированию костного мозга как источники клеток крови.

The article is devoted functioning of marrow as sources of cages of blood.

Кров із давніх давен завжди була ореолом святості і об`єктом багатьох ритуалів і обрядів. У Біблії сказано: Бо «Душа кожного тіла кров його, у душі його вона…» (3 М. 17, 14). Кожній людині відомо, що з втратою великої кількості крові втрачається життя. Люди усвідомлювали про магічну властивість крові, виконуючи релігійні таїнства, наприклад, обряд церковного причастя, в якому вино асоціюється з кров`ю. Ще в далекі часи Гіпократ називав кров однією з 4 головних рідин тіла. Він вважав «добру» кров основою міцного здоров`я людини і добрих рис характеру[3].

Сучасне розуміння процесу кровотворення стало можливим завдяки науковим дослідженням А.А.Максимова, який в 1909 р обгрунтував унітарну теорію, згідно якої всі клітинні елементи мають походження з лімфоцитоподібної бластної клітини –гемоцитобласта.

У плода і новонародженого кровотворення відбувається екстрамедулярно: у печінці, селезінці, лімфатичних вузлах та інших органах. Починаючи з другої половини вагітності кістковий